

Naar de Raaks Halle voor voetbalshirts

Arnold Aarts

Haarlem ■ Online waren zijn voetbalshirts al twee jaar te bestellen. Maar sinds vandaag heeft Martijn van Zijtveld ook een winkel waar de tricots hangen. De verzamelaar kan door de rekken struinen in de Raaks Halle.

Van Zijtveld (35) springt met zijn shop-in-shop in op de steeds grotere behoefte van voetballiefhebbers om shirts te verzamelen. Bijzondere exemplaren die op de markt komen, vinden gretig aftrek en voor steeds hogere bedragen. „Als wolven op een prooi duiken ze erop.”

Van Zijtveld werkt als sportverslaggever bij Fox, waardoor hij de laatste maanden door de coronapandemie amper nog klussen had. Een geschikt moment om een winkel te starten. Voordelen van de Raaks Halle aan de Drossesstraat zijn de lage huren en de kortlopende contracten. De ondernemer hoeft ook niet altijd aanwezig te zijn, omdat een roulatiesysteem met personeel is opgezet.

De shirts die Van Zijtveld verkoopt, zijn zogeheten officiële replica's. Dat betekent dat ze door fabrikanten als Nike en Adidas zijn geproduceerd. Dat is een groot verschil met de outfits die in China zijn nagemaakt. Die zijn veel minder waard.

Sommige verzamelaars willen alleen shirts waarin spelers hebben

‘Liefhebbers duiken als wolven op een prooi’

gevoetbald. Die verkoopt Van Zijtveld niet. Er zijn trouwens verkopers die de hand lichten met de toevoeging 'gedragen', door zelf modderstrepen op een shirt te smeren. Door zijn werk bij Fox komt Van Zijtveld veel in contact met profvoetballers. Hij heeft altijd de verleiding kunnen weerstaan ze na afloop van een interview om hun shirt te vragen. „Nee, dat is niet netjes. Ik moet wel professioneel blijven.”

Het meest begeerlijke shirt vindt Van Zijtveld het uittenuue dat zijn favoriete club Arsenal in de jaren 1991 tot en met 1993 droeg. Het Afrikaans aandoende design met overwegend geel met donkerblauwe zigzagbanen werd *Bruised Banana* genoemd, beurse banaan. „Het is mooi van lelijkheid.”

Van Zijtveld ziet het liefst shirts zonder reclame. Zoals dat van Barcelona, waar de clubleiding namen op de borst tot 2006 tegenhield. Toen verscheen Unicef op het prachtige donkerblauwe en granaatrode te nu, later gevolgd door Qatar Foundation. „Uiteindelijk gaat het allemaal om geld, helaas.”

Martijn van Zijtveld in een shirt van de Spaanse voetbalclub Cultural Leonesa.

FOTO UNITED PHOTOS/PAUL VREEKER

Dieptepunt vindt Van Zijtveld het shirt van het Braziliaanse Operário Ferroviário, waar de verticale zwart-witte strepen bijna volledig zijn verdwenen door opgedrukte bedrijfsnamen. Uiteraard heeft hij het wel in huis, als curiositeit. Het is net zo eigenaardig als de shirts die door sommige laag spelende Spaanse

clubs worden gedragen. Die promoten vaak levensmiddelen uit hun streek, zodat de lokale voetballers opeens rond lopen met outfits met alleen maar doperwten, ham of tomaten erop.

Van Zijtveld koopt zijn shirts via internet. Door scherp te onderhandelen, hoopt hij voor relatief weinig

geld te kunnen inkopen. Op die manier hoeft hij ook niet de hoofdprijs te vragen bij verkoop. Voor een paar tientjes kan bij hem al een shirt worden gekocht, maar hij heeft ze ook van boven de honderd euro. Interessante nieuwe items biedt hij eerst aan in de winkel, zodat het aantrekkelijk is om naar de Raaks te komen.

Jacob Ruychaver, een Haarlemse slavenjager

In het huidige Ghana, aan de Ankobra Rivier, worden twee plekken aangewezen waar een Fort genaamd Ruychaver zou hebben gelegen.

Feitelijk ging het om niet veel meer dan een handelspost van de West-Indische Compagnie, vernoemd naar Jacob Ruychaver. Deze Jacob stamde uit een voor-aanstaande Haarlemse familie, waarvan verschillende leden belangrijke stedelijke posities bekleedden. Zelf zat hij vanaf 1646 tot zijn dood in 1656 in de Vroedschap, was hij in de jaren 1647-1648 lid van de Kleine Bank van Justitie, een lagere rechtbank, en was hij in 1648 kapitein van de Kloveniersdoelen, het met vuurwapens uitgeruste deel van het stadsleger.

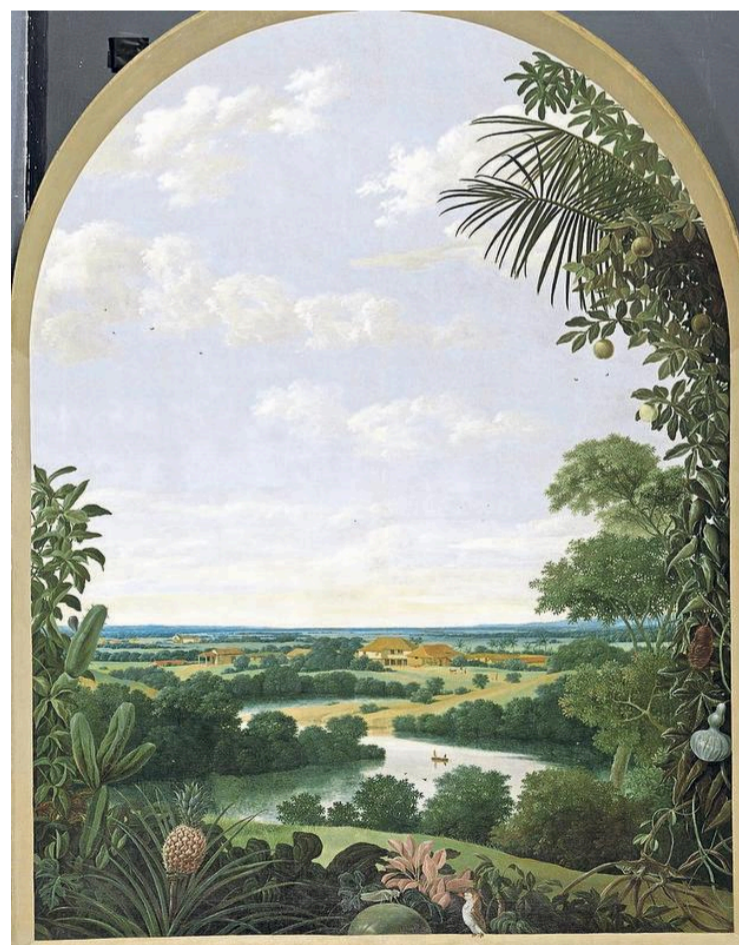
In de nazomer van 1639 vertrok Jacob met het schip *De Kameel* in opdracht van de West-Indische

Compagnie naar Guinea in West-Afrika. Dat werd het 'Goudrijke Land' genoemd.

De West-Indische Compagnie trachtte de Portugezen daar te verjagen om er slaven vandaan te halen. Aanvankelijk was die Compagnie niet in slaven geïnteresseerd. Met dedain werd gesproken over die immoreel geachte handel van Spanjaarden en Portugezen.

In de nasleep van de Tachtigjarige Oorlog legde de Compagnie zich toe op de kaapvaart. Kaapvaart was een vorm van oorlogsvoering waarbij een privéonderneming met toestemming van de staat, vijandige schepen plunderde en de buit met die staat deelde.

De succesvolste actie van de Compagnie kwam in 1628 met Piet Heins verovering van de Zilvervloot, schepen beladen met edelmetaal uit de Spaanse koloniën. Het gaf de Compagnie voldoende armslag om een groot deel van de Portugese kolonie Brazilië te veroveren. Die kolonie dreef op haar suikerplantages, maar die gingen tijdens de oorlog in vlammen op en de planters

Landschap in het door de Nederlanders veroverde Brazilië door Frans Jansz. Post. AFBELDING RIJKSMUSEUM

vertrokken naar het zuiden, hun slaven meevoerend. Daarop stuurde de directie van de Compagnie Johan Maurits van Nassau, de man die later het naar hem vernoemde huis in Den Haag zou bouwen. Maurits

drong de Portugezen terug en wist vele Portugese planters over te halen hun bedrijven onder Nederlands gezag te herstarten.

Daarop schreef hij de Compagnie dat er alleen 'ossen en slaven' nodig waren om de suikerpro-

Haarlems linnen in 17e eeuw ruilmiddel voor slaven

ductie weer op gang te helpen. Het was hem duidelijk dat slechts Afrikaanse slaven voldoende arbeid konden leveren, waarop de Compagnie alle morele scrupules opzij schoof. Om de aanvoer van slaven te garanderen, moesten steunpunten aan Afrika's Westkust op de Portugezen worden veroverd. Daarin speelde Jacob Ruychaver een rol. Ruychaver verscheen in 1639 aan die Westkust, twee jaar nadat daar vanuit Brazilië het fort Elmina op de Portugezen was veroverd. Die Portugezen noemden het fort Sint-Joris, omdat de bevolking gouden sieraden droeg en zij hoopten er een goudmijn aan te treffen.

Ook de Nederlanders kochten er niet slechts in interne oorlogen gevangengenomen Afrikanen op om naar Brazilië te sturen, maar ook goud en ivoor. Goud was wellicht zelfs belangrijker dan slaven. Dat zij succesvol waren in hun handel, bleek in 1638 toen er 1.580 gevangene Afrikanen naar Brazilië werden gestuurd en de Compagnie tevens veel goud en ivoor verwierf. Als ruilmiddel werd daarbij vaak Haarlems linnen gebruikt.

Sporten in de buitenlucht is ongekend populair. De komende weken gaat de redactie op zoek naar bijzondere sporten. Verslaggever Elizabeth Stilma stort zich deze week op Woofcamp: Bootcamp voor mens en hond.

De oefening buigen voor de koning waarbij de hond onder het been doorloopt.

FOTO UNITED PHOTOS / ROB VAN WIERINGEN

Woofcamp zorgt voor betere band met hond

Elizabeth Stilma

Overveen ■ Twee bruine ogen kijken me vragend aan. Voor hem is duidelijk dat het geen normale avondwandeling wordt. Shiraz, mijn hond, is net als zijn baas altijd in voor iets nieuws.

En met elkaar sporten is zeker bijzonder. Ooit liep ik hard met een tegenstribbelende Shiraz achter mij aan. Elk grassprietje, boompje of andere viervoeter bleek inte-

ressanter dan een rondje rennen met de baas. Dus aan mijn streefstand van vijf kilometer kwam ik niet en samen sporten behoorde tot het verleden.

Relatie verbeteren

Tot vanavond. We gaan ons namelijk verdiepen in woofcamp. Tijdens woofcamp, een soort bootcamp voor mens én hond, wordt er zo staat op de website gewerkt, aan de algehele conditie van de mens en de gehoorzaamheid en aandachtshoog van de hond. Met als

doel de relatie tussen hond en mens op een speelse manier te verbeteren.

Ik ben benieuwd. Want hoewel onze band goed is, hebben we wel te maken met een concentratieprobleempje. Shiraz hoort, ruikt en onderzoekt liefst alles waardoor onze communicatie soms een beetje stroef verloopt. Op naar het duin boven Kraantje Lek dus, waar onze eerste sessie plaatsvindt.

In gesprek met hondgedragstherapeut Marit Hendriksen en initiatiefnemer van Woofcamp blijkt dat deze activiteit is ontstaan door haar persoonlijke sessies met honden met gedragsproblemen. „Een hond die uitvalt naar andere honden, is vaak nergens meer welkom. Mensen durven ze niet meer in de buurt van andere honden te laten komen, waardoor het probleem ook niet wordt opgelost en vermijden ze drukke hondenplekken. Zo raken mens en hond in een maatschappelijk isolement.”

Eigen energie

Daarom besloot ze woofcamp te introduceren, waar zowel mensen die bij haar een persoonlijk traject volgen als hondeneigenaren zonder problemen terecht kunnen voor een actieve les met hun huisdier. „Daar komt de hond weer in aanraking met andere viervoeters. Bovendien leren mens en dier als team samenwerken. Door intensief met je hond te bewegen leer je beter met je eigen energie omgaan.” Want dat de oorzaak van een probleem vaak bij de mens ligt, daar twijfelt Hendriksen niet aan.

„De energie van de mens heeft grote invloed op je hond.”

Shiraz begroet de andere hond Nyjah enthousiast. Samen rennen ze het duin op. Bovenop de zandvlakte lijnen we ze weer aan. Voor Simone Hulsman en haar viervoeter is dit haar vijfde training. „Nyah heeft heel veel energie en graaft graag hopen. Ik hoop dat het door deze trainingen minder wordt.”

Hendriksen geeft ons de opdracht eerst samen een warming-up rondje te maken. Daarbij moet de riem zo los mogelijk blijven. „Wees je ervan bewust dat een hoge stem, hoge energie weergeeft, bij een lage stem gaan ze langzamer”, geeft ze ons mee.

Shiraz blijft keurig naast mij en aan de andere kant Nyjah rennen. Totdat we het duin weer omhoog moeten. Dat kan hij duidelijk sneller dan ik en wil dat ook wel laten weten. De riem staat meer dan strak. Voor mijn ogen zie ik al die films voorbijkomen, waar de hond de baas meesleurt. Ik probeer mijn stem vooral rustig en laag te laten klinken. Maar meer dan een buiten adem: Ho, ho, komt er niet uit.

Bij de volgende oefening heb ik

Woofcamp

Woofcamp is op verschillende locaties in Haarlem. Honden vanaf tien maanden mogen meedoen. Een vijf-rittenkaart kost 55 euro. Voor meer informatie: www.woofcamp.nl

een elastiek om mijn enkels. Shiraz moet tussen mijn benen door over het elastiek springen. Dan weer rennen we tussen de boompjes door, waarbij mijn hond liever achter Nyjah aangaat dan dat hij naast mij holt.

Even later is het tijd voor de buiging voor de koning. Het is de bedoeling dat Shiraz onder mijn been doorloopt en zijn rug strekt. Met een lekkertje probeer ik hem onder mijn been door te krijgen. Eerst loopt hij voor langs om zo bij het snoepje te komen. „Houd het snoepje dichterbij zijn neus. Anders is hij afgeleid”, legt Hendriksen uit. Inderdaad. De tweede keer lukt het.

Vertrouwen

De oefeningen gaan vooral over concentratie en vertrouwen. Tijdens de zijplank moet hij over me heen springen. Nu is zo'n zijplank natuurlijk altijd al een balansdinger, maar als je dan nog een aangelijnde toch wat ongeleid projectiel over je heen moet laten springen, blijft er van de plank niet zoveel meer over. Volgens Hendriksen is dit een kwestie van oefenen en wordt het echt leuk na de derde keer.

Na een uur waarin ik ietwat ongecontroleerde kikkersprongen, squats, push-ups en planken heb uitgevoerd, voel ik me toch voldaan en tevreden. Shiraz ligt uitgeblust voor me. Hoewel hij soms wat verward was over al die nieuwe kunstjes, ben ik toch super trots op hem. De massage waar we mee eindigen heeft hij dubbel en dwars verdiend.

Jouw energie heeft invloed op je hond

Hardlopen door de boompjes.

FOTO UNITED PHOTOS/ROB VAN WIERINGEN

Uit de tijd

Historische rubriek van de Haarlemmer Hein Klemann, hoogleraar economische geschiedenis aan de Erasmus Universiteit.